

МЕХАНІЗМ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

MECHANISM OF INSTITUTIONAL IMPROVEMENT OF THE STATE MIGRATION SERVICE OF UKRAINE

У статті описується механізм інституціонального вдосконалення Державної міграційної служби України, розбудова якого має відбуватися в напрямку реалізації збалансованої, організованої та гуманістичної моделі міграційної політики. Ретроспективний аналіз особливостей інституціонального розвитку Державної міграційної служби України показав, що утворення єдиного виконавчого органу влади у сфері реалізації міграційної політики сприяє соціальному, організаційно-правовому та правоохоронному забезпеченню міграційних процесів. Водночас для реалізації повною мірою своїх соціальних та організаційно-управлінських функцій ДМСУ потребує надання більш широких повноважень щодо здійснення публічного адміністрування в зазначених сферах, що дозволить оптимізувати управління та впорядкує діяльність державно-владних органів. Державній міграційній службі України бракує законодавчо визначених важелів ефективного регулювання міграційних процесів не лише в напрямку протидії нелегальній міграції, а й у сфері паспортизації населення, документування іноземців, контролю за місцем проживання, аналізі показників міграційних процесів у розрізі адміністративно-територіальних одиниць країни та відповідних заходах реагування, інформування органів центральної і місцевої влади тощо. Вважаємо, що з наданням цих повноважень та виходом з підпорядкування МВС через Міністра внутрішніх справ України Державна міграційна служба України буде більш ефективно та комплексно виконувати покладені на неї завдання. Це забезпечить від дублювання функцій різними відомствами та сприятиме ефективнішій реалізації соціальних завдань державної міграційної політики. Стверджується, що удосконалення інституційних механізмів міграційних процесів повинно відбуватися за напрямками: посилення спеціалізації підрозділів ДМСУ з чітким визначенням кола відповідальних осіб та обов'язків, а також інтеграції шляхом регламентації їхньої взаємодії з регіональними органами виконавчої влади, задіяних у сфері публічного управління міграційними процесами та забезпечення відкритого доступу для проведення громадського контролю за якістю надання адміністративних послуг; налагодження чітко злагодженої діяльності підрозділів ДМСУ щодо забезпечення досягнення цілей та завдань міграційної політики, сформульованих у «Стратегії державної міграційної політики», а також координація цієї діяльності з різними відомствами, задіяними у сфері публічного

управління міграційними процесами, шляхом створення Міжвідомчої координаційної ради.
Ключові слова: інституціоналізація, державні механізми, міграція, Державна міграційна служба України.

The article describes the mechanism of institutional improvement of the State Migration Service of Ukraine, the development of which should take place in the direction of the implementation of a balanced, organized and humanistic model of migration policy. A retrospective analysis of the features of institutional development of the State Migration Service of Ukraine has shown that the formation of a single executive body of power in the implementation of migration policy, contributing to the social, organizational, legal and law enforcement support of migration processes. However, to fully implement its social and organizational and managerial functions, the State Migration Service of Ukraine requires broader powers to carry out public administration in these areas, which would optimize management and streamline the activities of state authorities. The State Migration Service of Ukraine lacks legally defined levers of effective regulation of migration processes not only in the direction of combating illegal migration, but also in the field of passportization of population, documentation of foreigners, control at the place of residence, analysis of migration processes in the context of administrative-territorial units of the country and relevant response measures, informing central and local authorities, etc. We believe that with the granting of these powers and leaving the subordination of the Ministry of Internal Affairs through the Minister of Internal Affairs of Ukraine, the State Migration Service of Ukraine will more effectively and comprehensively perform its tasks. This will secure from duplication of functions by different departments and will contribute to more effective implementation of social objectives of the state migration policy. It is argued that the improvement of institutional mechanisms of migration processes should take place in the following directions: strengthening the specialization of subdivisions of the State Migration Service of Ukraine with a clear definition of the range of responsible persons and responsibilities, as well as integration by regulating their interaction with regional executive bodies involved in the public management of migration processes and providing open access for public control over the quality of administrative services; establishment of read.
Key words: institutionalization; state mechanisms; migration; State Migration Service of Ukraine.

УДК 351.82(045)
DOI <https://doi.org/10.32843/pma2663-5240-2021.25.10>

Пімахова Д.В.

аспірант кафедри суспільного розвитку і суспільно-владних відносин
Національна академія державного управління при Президентові України

Постановка проблеми. У сучасному глобалізованому світі міграційні процеси пов'язані не тільки з новими можливостями, але й з різноманітними загрозами та викликами, що вимагають негайного вирішення. Зокрема, активна інтеграція нашої Держави до європейського простору актуалізує низку питань,

пов'язаних з виїздом з країни кваліфікованих робітників, активного населення та молоді, що має демографічні, економічні і політичні наслідки. Запровадження безвізового режиму між Україною та ЄС привело до полегшення доступу наших громадян до європейського ринку праці, знаходження потрібних вакансій,

отримання дозволу на працевлаштування, використання гнучких схем імміграції кваліфікованих працівників та членів їхніх родин. Це значно підвищує вимоги до діяльності державних інституцій, задіяних у сфері міграції, та актуалізує пошук напрямів удосконалення інституційних механізмів міграційних процесів.

Аналіз останніх наукових досліджень та публікацій. Основні аспекти міграційних процесів у своїх наукових дослідженнях висвітлювали такі вітчизняні вчені, як Ю. Гуменюк, В. Іващенко, В. Коваленко, В. Кривенко, К. Кравчук, Е. Лібанова, О. Малиновська, О. Піскун, М. Черняк. Серед закордонних здобутків слід відзначити праці Р. Адамса, Р. Босуела, М. Вейнера, Д. Вейсбордта, С. Колінсона, Д. Мартіна, С. Спенсера, Е. Тейлора. Інституціональні процеси досліджували Р. Бенедикс, А. Бентлі, П. Блау, М. Дюверже, Дж. Ландберг, С. Ліпсет, Б. Мур, Р. Міллс, Д. Норт та інші. Проблеми інституціонального розвитку в транзитивних суспільствах у своїх працях розглядали такі вчені, як В. Бакуменко, Т. Василевська, Л. Гонюкова, С. Дубенко, В. Козаков, С. Крисюк, В. Луговий, О. Мельников, Т. Мотренко, П. Надолішній, Н. Нижник, О. Носик, О. Оболенський, В. Олуйко, Г. Опанасюк, О. Петроє, Л. Прокопенко, Н. Протасова, Л. Прудіус, О. Пухкал, А. Рачинський, В. Ребкало, А. Савков, С. Серьогін, І. Сурай, С. Телешун, С. Хаджирадєва, Ю. Шаров, І. Шпекторенко, Г. Щокін та інші. Дослідженню питань міграції, державного управління міграційними процесами, оцінюванню їхньої ефективності тощо були присвячені праці М. Біля, А. Гайдуцького, А. Дергач, О. Кілієвича, В. Олуйко, С. Пирожкова, Ю. Римаренка, Т. Романюк, Ю. Сурміна, В. Тертички, О. Хомри, О. Шевченка.

Мета роботи – розкрити механізм інституціонального вдосконалення Державної міграційної служби України.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному глобалізованому світі міграційні процеси зачіпають майже всі ключові аспекти суспільного буття – економічні, соціальні, політичні, ментальні, культурні тощо. Особливої актуальності питання, що пов'язані з роботою міграційних служб та формуванням державної міграційної політики, набувають у країнах з перехідними економіками, адже для них це є подвійним викликом: з одного боку, їм потрібно забезпечити демократичний інституціональний розвиток міграційної служби, а з іншого – у ході розробки міграційної політики потрібно враховувати внутрішні державні інтереси. Сучасна українська держава активно інтегрується до євро-

пейського простору: збільшується присутність українських громадян на європейському ринку праці та водночас кількість мігрантів, що прибувають до нашої країни. Існують тенденції щодо збільшення масштабів короткострокової міграції, зокрема виїзду з України працівників на сезонні роботи, а також кваліфікованих робітників та приватних підприємців. Досить болісним для вітчизняної економіки є питанням неповернення молоді, яка спромоглася здобути освіту за кордоном та залишилася там в надії отримати постійну роботу і дозвіл на проживання. Зазначеним факторам сприяє запровадження безвізового режиму між Україною та ЄС, що полегшує нашим громадянам доступ до європейського ринку праці, знаходження потрібних вакансій, отримання дозволу на працевлаштування, використання гнучких схем імміграції кваліфікованих працівників та членів їхніх родин. У зв'язку з цим державним установам і організаціям, задіяним у сфері забезпечення міграційних процесів, потрібно активніше протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, реєструванню фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів. Це є цілком природно, адже підписавши Угоду про асоціацію між Україною та Європейським Союзом та його державами-членами, наша держава задекларувала своє прагнення до посилення мобільності громадян і розвитку міжнародного співробітництва у міграційній сфері, а також налагодження діалогу з питань захисту прав трудових мігрантів. Зважаючи на зазначене, потребує ретельного аналізу механізм інституціонального забезпечення державного управління імміграцією в Україні. Потрібно виявити проблеми його функціонування та знайти ефективні способи їхнього вирішення. Грунтовного аналізу потребують також питання координації та взаємодії органів державної влади, що спеціально утворені або уповноважені реалізовувати державну політику у сфері міграції. Саме тому існує суспільний запит на наукове вирішення проблеми інституціонального розвитку Державної міграційної служби України, функціонування якої спрямовувалося б на забезпечення реалізації стратегії державної міграційної політики країни та чітке і кваліфіковане виконання завдань у сферах міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів і осіб, кількість яких постійно зростає з огляду на неупинний процес інституціоналізації публічного управління та формування вітчизняної сервісної держави, розвиток інститутів громадянського суспільства тощо. Враховуючи існуючі, пов'язані

з процесами глобалізації, тенденції до відкритості та доступності для іммігрантів, а також загрози, у тому числі для українського ринку праці, демографічну кризу, в якій останнім часом опинилась наша країна, ключовим завданням інституціонального вдосконалення Державної міграційної служби України має стати реалізація організованої, збалансованої та гуманістичної моделі міграційної політики. Збільшення інституційних можливостей у реалізації міграційних процесів має відбуватися через посилення взаємодії органів державної влади через вироблення ефективного гнучкого та стійкого механізму міжвідомчого співробітництва. Видається цілком слушною пропозиція науковців та експертів, з якою вони звернулися до Прем'єр-Міністра України, щодо створення консультативно-дорадчого міжвідомчого органу з питань зовнішньої міграції при Кабінеті Міністрів України. Створення такого органу, по-перше, сприятиме концентрації та ефективному використанню ресурсів, по-друге, спростить міжвідомчу взаємодію у міграційній сфері, а по-третє, забезпечить організації, задіяні у реалізації міграційних процесів, від дублювання функцій. Серед головних завдань цього органу, зокрема, пропонуються такі: координація розробки державної політики у сфері міграції, а також процесу її впровадження з українською діаспорою; формування стратегічного бачення міграційних проблем у контексті розвитку держави та глобальних проблем сучасності; оцінка міграційної ситуації та результатів імплементації державної міграційної політики. До складу цього органу рекомендується також включити представників дотичних до міграційної сфери міністерств та відомств, соціальних партнерів, академічних установ, профільних неурядових та міжнародних організацій. Органам місцевого самоврядування охоплених інтенсивною міграцією регіонів рекомендується створити аналогічні міжвідомчі комісії на місцевому рівні [1].

Враховуючи викладене, удосконалення інституційних механізмів міграційних процесів повинно відбуватися за такими напрямками: 1) посилення спеціалізації підрозділів ДМСУ з чітким визначенням кола відповідальних осіб та обов'язків, а також інтеграції шляхом регламентації їхньої взаємодії з регіональними органами виконавчої влади, задіяними у сфері публічного управління міграційними процесами, та забезпечення відкритого доступу для проведення громадського контролю за якістю надання адміністративних послуг; 2) налагодження чіткої і злагодженої діяльності підрозділів ДМСУ по забезпеченню досягнення цілей та завдань міграційної політики, сфор-

мульованих у «Стратегії державної міграційної політики» [2], а також координація цієї діяльності з різними відомствами, задіяними у сфері публічного управління міграційними процесами, шляхом створення Міжвідомчої координаційної ради. Напрями інституціонального вдосконалення Державної міграційної служби України мають враховувати новітні міграційні виклики в умовах посилення загроз поширення епідеміологічних криз, природних і техногенних катастроф, демографічної ситуації в країні та питань трудової міграції, кон'юнктурних змін ринку праці та зайнятості тощо. У зв'язку з цим необхідна реалізація узгодженої глобальної міграційної політики та співпраця ДМСУ з міжнародними неурядовими організаціями та урядами іноземних держав з метою напрацювання спільних заходів щодо протидії нелегальній міграції, захисту прав мігрантів та попередження негативних наслідків міграції, подолання спірних питань, суперечностей та соціальної напруги між мігрантами й іншими категоріями населення. Також важливим аспектом інституціонального вдосконалення Державної міграційної служби України є посилення з боку ДМСУ державного контролю за дотриманням законності міграції / еміграції (легальність перебування іноземців, облік міграційних переміщень населення тощо), розвитком міграційних процесів та трудової міграції, переміщенням людських ресурсів та поповненням трудового потенціалу країни. Потрібно інтенсифікувати процес діджиталізації надання адміністративних послуг у міграційній сфері з метою створення відкритих даних, зручних і доступніших сервісів, удосконалення та подальшої розбудови вебсторінок регіональних підрозділів ДМСУ та ЦНАП, розширення надання ІТ електронних послуг, впровадження електронного цифрового підпису до безконтактного електронного носія, що міститься в паспорті, під час реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів. В умовах гібридної агресії Російської Федерації проти України важливо забезпечити можливість участі ДМСУ у роботі РНБО з правом дорадчого голосу з метою протидії незаконній міграції та тероризму, а також прийняти Міграційний кодекс України з метою вироблення єдиних підходів до можливих шляхів кодифікації законодавства у сфері міграції і розроблення єдиного кодифікаційного акту, в якому об'єднані та систематизовані норми права, що регулюють суспільні відносини у сфері міграції. Реалізація вітчизняної державної політики щодо зовнішньої трудової міграції повинна спрямовуватися на інституці-

оналізацію правових засад та управлінських механізмів для регулювання міграційних процесів у державній сфері, активізацію міжнародних і регіональних консультацій з питань реалізації міграційних процесів, створення чіткої і злагодженої системи, спрямованої на розробку та узгодження механізмів трудової міграції спільно з іншими приймаючими країнами. Серед ключових напрямів удосконалення нормативно-правового забезпечення державної міграційної політики можна назвати такі: ратифікація Міжнародної конвенції ООН про захист прав всіх трудящих мігрантів та членів їх сімей від 18.12.1990 р.; систематизація національного імміграційного законодавства у рамках формування Міграційного кодексу України; уточнення і корегування планів заходів виконання Стратегії державної міграційної політики до 2025 р. залежно від міграційної ситуації; укладання двосторонніх угод з країнами-реципієнтами щодо соціального захисту та пенсійного забезпечення трудових мігрантів. Зважаючи на це, головним завданням удосконалення інституціонального забезпечення реалізації міграційної політики України є створення цілісної моделі державної міграційної політики на основі вироблення ефективного, гнучкого та стійкого механізму міжвідомчого співробітництва. У роботі «Напрями удосконалення нормативно-правового та інституційного забезпечення державної міграційної політики України» пропонуються такі напрями удосконалення інституціонального забезпечення державної міграційної політики: створення при Кабінеті Міністрів України міжвідомчого консультативно-дорадчого органу з питань міграції і діаспори та спеціальної групи швидкого реагування на новітні міграційні виклики; запровадження інституту омбудсмена з питань міграції; підвищення якості адміністративних послуг, що надаються трудовим мігрантам та співвітчизникам за кордоном; створення ресурсних центрів для трудових мігрантів з надання консультаційно-інформаційних послуг, професійного навчання і перенавчання; створення державної агенції з питань зовнішнього працевлаштування громадян України, у тому числі в рамках міжнародних урядових угод; розвиток інституту ліцензування посередницької діяльності із працевлаштування на роботу за кордоном; активне застосування у формуванні міграційної політики механізму державно-приватного партнерства; створення сприятливого середовища заснування і ведення бізнесу з метою залучення міграційного капіталу для інвестування та розвитку підприємництва в Україні; розви-

ток офіційних систем міжнародних грошових переказів і ресурсів, збільшення рівня доступності та зменшення їх вартості для населення; розвиток інституту управління кваліфікаційними аспектами мобільності робочої сили – визнання освіти і кваліфікацій, здобутих за кордоном, у тому числі у неформальний спосіб; розвиток інституту мобільності пенсій у рамках співробітництва та формування узгодженої соціальної політики України з іншими країнами; заохочення українських трудових мігрантів до добровільної участі у системі соціального страхування в Україні; удосконалення національної системи статистичного обліку міграційних процесів та методологічної бази зі статистики міграцій; удосконалення інформаційного забезпечення, надання актуальної, об'єктивної, надійної та порівняної статистичної інформації у сфері міграції, передача знань про міграцію широкій громадськості; створення на базі Державної служби статистики інструменту, який надавав би доступ користувачам до доступних наборів даних у сфері міграції через інтерфейс з можливостями візуалізації та аналізу даних; координація зусиль державних і наукових установ щодо проведення науково обґрунтованих досліджень процесів міграції; мінімізація впливу адміністративних чинників, що впливають на внутрішню мобільність праці; надання потокам трудових іммігрантів обмеженого й лише необхідного для національного ринку праці характеру шляхом залучення іноземних працівників з необхідним рівнем освіти та кваліфікації за заздалегідь встановленими квотами та обмеженими в часі контрактами» [3, с. 441–442]. Важливим напрямом удосконалення інституційного забезпечення державної міграційної політики є створення в Україні економічних і соціальних умов для припинення відтоку трудових ресурсів за кордон та можливості рееміграції українських громадян. Слід спрямувати зусилля на формування мобільного внутрішнього ринку праці, розвиток знань і навичок упродовж життя для розширення можливостей зайнятості, стимулювання створення робочих місць з високою оплатою праці, створення можливостей для гідної зайнятості в Україні. У грудні 2018 року на розгляд Генеральної Асамблеї ООН було винесено «Глобальний договір про безпечну, впорядковану та законну міграцію» [4]. Як зазначає О.А. Малиновська, «із числа 193 країн – членів ООН за ухвалення Пакту проголосували 152, 12 країн утрималися, серед них такі члени ЄС, як Австрія, Болгарія, Італія, Латвія, Румунія, Словаччина, а також Австралія, Домініканська Республіка, Чилі, Швейцарія. П'ять держав, а

саме США, Угорщина, Ізраїль, Чехія та Польща, висловилися проти» [5, с. 11]. Договір заснований на принципах державного суверенітету, недискримінації, поваги до прав людини, розподілу відповідальності та розвитку міжнародного співробітництва, а також на усвідомленні того факту, що незалежно від будь-яких політичних та економічних обставин усі держави світу зацікавлені в тому, щоб міграція була законною та безпечною, а права мігрантів поважали. Попри те, що делегація України брала участь у всіх раундах опрацювання проекту Договору й суттєвих зауважень до його змісту не висловлювала, напередодні його підписання в спільній заяві Міністерства закордонних справ та Державної міграційної служби було сказано, що «наша держава наразі утримується від його підтримки й розгляне можливість приєднання до Глобальної угоди про безпечну, впорядковану та законну міграцію на іншому етапі за сприятливіших умов» [6]. Натомість підписання цього Договору позитивно вплине на удосконалення формування міграційної політики держави, адже він пропонує зміцнити фактологічну базу щодо міжнародної міграції, а також запроваджує ефективний інструментарій щодо вдосконалення збору, аналізу та поширення точних даних, згрупованих за різноманітними важливими характеристиками, забезпечуючи при цьому конфіденційність та захист персональних даних. Зокрема, в Договорі пропонується: «розробити та запровадити комплексну стратегію вдосконалення міграційних даних; забезпечити порівнянність та сумісність національних даних на міжнародному рівні; розвинути спроможність щодо збору, аналізу та розповсюдження даних; виявляти нові джерела інформації, включно з великими даними; заохочувати міжвідомчу співпрацю з метою уникнення дублювання; створювати та зміцнювати дослідницькі та навчальні центри з питань міграції з метою вивчення передового досвіду, економічних, соціальних та політичних переваг та викликів міграції, причин та мотивів переміщень, внеску мігрантів у розвиток; починаючи з 2020 р. передбачити питання, пов'язані з міграцією, у переписах населення, зокрема, щодо країни народження, країни народження батьків, країни громадянства, країни, у якій проживала особа за п'ять років до проведення перепису, останньої дати прибуття до місця нинішнього проживання та причин міграції; додати стандартизовані модулі щодо міграції в опитування домогосподарств та робочої сили з метою збору інформації про соціальну та економічну інтеграцію мігрантів; посилити співпрацю між підрозділами державних орга-

нів, відповідальними за міграційні дані, та національним статистичним управлінням із метою формування міграційної статистики, у тому числі шляхом використання адміністративних даних про відмітки прикордонної служби під час перетину кордону, візи, дозволи на проживання, записи в реєстрах населення тощо; розробляти та використовувати міграційні профілі, що містять інформацію про всі пов'язані з міграцією аспекти, у тому числі потреби ринку праці, економічні, екологічні та соціальні наслідки міграції, витрати на переказ коштів, доступ мігрантів до соціальних послуг, охорони здоров'я, їхні потреби, з метою розвитку міграційної політики, заснованої на фактах; співпрацювати з відповідними зацікавленими сторонами в країнах походження та призначення мігрантів» [5]. На нашу думку, прийняття українською державою Глобального договору про безпечну, впорядковану та законну міграцію відповідає ключовим принципам і завданням адміністративної реформи, що останнім часом активно впроваджується в Україні. Важливим аспектом реалізації адміністративної реформи є постійні доопрацювання умов та процедури надання адміністративних послуг з метою її удосконалення та покращення. За цих умов «інформаційна підтримка забезпечення процесу надання адміністративних послуг є важливим, дієвим і необхідним інструментом, здатним оптимізувати та налагодити процедуру взаємодії влади та суспільства, а тому потребує постійного моніторингу, оновлення та модернізації задля розбудови інформаційного суспільства в Україні» [7, с. 183]. Тому важливим критерієм інституціонального розвитку міграційної сфери в Україні є також аналіз стану інформаційного складника частини етапу отримання адміністративної послуги та відповідна розробка загальних принципів впровадження новітніх досягнень інформаційних технологій у структуру державного управління в міграційній сфері.

Висновки. Розбудова механізму інституціонального вдосконалення Державної міграційної служби України має відбуватися в напрямку реалізації збалансованої, організованої та гуманістичної моделі міграційної політики.

Удосконалення інституційних механізмів міграційних процесів повинно відбуватися за такими напрямками: 1) посилення спеціалізації підрозділів ДМСУ з чітким визначенням кола відповідальних осіб та обов'язків, а також інтеграції шляхом регламентації їхньої взаємодії з регіональними органами виконавчої влади, задіяних у сфері публічного управління міграційними процесами, та забезпечення відкри-

того доступу для проведення громадського контролю за якістю надання адміністративних послуг; 2) налагодження чіткої і злагодженої діяльності підрозділів ДМСУ з забезпечення досягнення цілей та завдань міграційної політики, сформульованих у «Стратегії державної міграційної політики» [2], а також координація цієї діяльності з різними відомствами, задіяними у сфері публічного управління міграційними процесами, шляхом створення Міжвідомчої координаційної ради. Напрями інституціонального вдосконалення Державної міграційної служби України мають враховувати новітні міграційні виклики в умовах посилення загроз поширення епідеміологічних криз, природних і техногенних катастроф, демографічної ситуації в країні та питань трудової міграції, кон'юнктурних змін ринку праці та зайнятості тощо. У зв'язку з цим необхідна реалізація узгодженої глобальної міграційної політики та співпраця ДМСУ з міжнародними неурядовими організаціями та урядами іноземних держав з метою напрацювання спільних заходів щодо протидії нелегальній міграції, захисту прав мігрантів та попередження негативних наслідків міграції, подолання спірних питань, суперечностей та соціальної напруги між мігрантами й іншими категоріями населення. Також важливим аспектом інституціонального вдосконалення Державної міграційної служби України є посилення з боку ДМСУ державного контролю за дотриманням законності міграції / еміграції (легальність перебування іноземців, облік міграційних переміщень населення тощо), розвитком міграційних процесів та трудової міграції, переміщенням людських ресурсів та поповненням трудового потенціалу країни. Потрібно інтенсифікувати процес діджиталізації надання адміністративних послуг у міграційній сфері з метою створення відкритих даних, зручних і доступніших сервісів, удосконалення та подальшої розбудови веб-сторінок регіональних підрозділів ДМСУ та ЦНАП, розширення надання ІТ електронних послуг, впровадження електронного цифрового підпису до безконтактного електронного носія, що міститься в паспорті, під час реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів. В умовах гібридної агресії Російської Федерації проти України важливо забезпечити можливість участі ДМСУ у роботі РНБО з правом дорадчого

голосу з метою протидії незаконній міграції та тероризму, а також прийняти Міграційний кодекс України з метою вироблення єдиних підходів до можливих шляхів кодифікації законодавства у сфері міграції і розроблення єдиного кодифікаційного акту, в якому об'єднані та систематизовані норми права, що регулюють суспільні відносини у сфері міграції.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Малиновська О.А. Міграційна політика в Україні: формування, зміст, відповідність сучасним вимогам. Аналітична записка М1/2014. *Інститут економічних досліджень та політичних консультацій*. URL: http://www.ier.com.ua/files/publications/Policy_Briefing_Series/PB_01_migration_2013_ukr.pdf (дата звернення: 07.09.2021).

2. Про схвалення Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року: Розпорядження КМУ від 12 липня 2017 р. № 482-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/482-2017-%D1%80#Text> (дата звернення: 07.09.2021).

3. Жовнір С.М. Напрями удосконалення нормативно-правового та інституційного забезпечення державної міграційної політики України Scientific Collection «InterConf», (37): with the Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference «Recent Scientific Investigation» (December 6-8, 2020). Oslo, Norway: Dagens naeringsliv forlag, 2020. 1151 p.

4. Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей 19 декабря 2018 года 73/195. Глобальный договор о безопасной, упорядоченной и легальной миграции. URL: https://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/73/195&Lang=R (дата обращения: 07.09.2021).

5. Малиновська О.А. Глобальна угода щодо міграції та удосконалення міграційної політики України. *Проблеми реалізації Стратегії державної міграційної політики України*: зб. матеріалів наук.-практ. конф. (м. Київ, 19 груд. 2019 р.) / упоряд. О.А. Малиновська. Київ : НІСД, 2019. С. 9–14.

6. Спільний коментар МЗС України і ДМС України у зв'язку із проведенням Конференції ООН для прийняття Глобальної угоди про безпечну, впорядковану та законну міграцію (10-11 грудня 2018 р., м. Марракеш, Марокко). URL: <https://mfa.gov.ua/ua/press-center/news/69299-spilnij-komentar-mzs-ukrajini-i-derzhavnoj-i-migracijnoj-sluzhbi-ukrajini-u-zv'jazku-iz-provedennyam-konferenciji-oon-dlya-prijnyattya-globalnoj-ugodi-pro-bezpechnu-vporyadkovanu-ta-zakonnu-migraciju-10-11-grudnya-2018-r-m-marrakesh-marokko> (дата звернення: 07.09.2021).

7. Пімахова Д.В. Інформаційне забезпечення процесу надання адміністративних послуг у міграційній сфері. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2018. № 2 (19). С. 183–188.